

Vježba 1: Web preglednici i web pretraživači

Preparacija:

1. Što su web preglednici? Navedite sve koje imate instalirane na računalu zajedno sa inačicom.

Web preglednik je aplikacija koja pristupa informacijama na internetu, odnosno na nekoj internet adresi. Kada korisnik posjeti neku web adresu (web stranicu), preglednik preuzima sadržaj sa servera, prilagođava ga, i pokazuje ga na zaslonu računala ili nekog drugog uređaja.

Na računalima imamo skinut Google Chrome Version 128.0.6613.138 (Official Build) (64-bit)
i Microsoft Edge Version 128.0.2739.79 (Official build) (64-bit).

2. Što su web pretraživači (tražilice)? Navedite pet različiti. Objasnite im mogućnosti, odnosno razlike

Internet pretraživač (eng. Web Search Engine) je web-site koji omogućava pretragu informacija na Internetu.

Google Chrome

- Brzinu i izdržljivost
- Lako korištenje i intuitivni sučelje
- Dobra kompatibilnost s većinom veb sajta
- Mogućnost prilagođavanja kroz dodatke i teme
- Sincronizacija između uređaja preko Google računa

Mozilla Firefox

- Blokirajući tracking i pristup privatnosti
- Bezbednosne funkcije poput blokiranja minovog rudarenja
- Više kontrola nad privatom pregledom
- Dobra podrška za otvoreno korištenje koda
- Izbornik dodataka koji omogućava daljnju personalizaciju

Microsoft Edge

- Brzina i efikasnost
- Dobro integriran s Windows operativnim sistemom
- Funkcija instaliranja web aplikacija
- Potpore za 4K streaming na Netflix-u
- Sincronizacija između uređaja preko Microsoft računa

Apple Safari

- Odlična brzina i izdržljivost na Mac uređajima
- Integriran sa ostalim Apple uslugama
- Potpore za WebGL i WebAssembly
- Lako korištenje i intuitivno sučelje
- Dostupan samo na Apple uređajima

Opera je pretraživač poznat po svojim unikatnim funkcijama:

- Sadržajni pretraživač koji prikazuje rezultate iz različitih izvora
- Integriran VPN za privatan pregled
- Social apps za lako korištenje društvenih mreža
- Više mogućnosti prilagođavanja
- Dostupan na većini platformi

IZVOĐENJE VJEŽBE:

1.WEB preglednici

- **Što rade i za što se koriste web preglednici, čemu sve veću važnost pridaju suvremeni preglednici?**

Web pretraživač obavlja aktivnosti HTTP između klijenta i servera koji su osnova za korišćenje sveta wide web-a. Adrese koje unesete u adresni red jezgre su upute za web pretraživač, a pretraživač koristi IP adrese i druge alate da stvore ove veze.

Suvremeni web pretraživači pridaju značajan naglasak na sigurnost i zaštitu

podataka, integrirajući sigurnosne mjere poput izolacije, zaštite od praćenja i blokiranjem treće strane kolačića. Oni također napreduju tehnološki i podržavaju najnovije sigurnosne protokole.

- **Što su plug-in-ovi, što omogućuju i kako se dodaju pregledniku? Navedite primjere.**

Plug-in-ovi su dodaci za web pretraživače koji proširuju funkcionalnost i mogućnosti, omogućavajući dodatke poput prikazivanja videa, blokiranjem reklama ili izolaciji privremenog okruženja. Oni se obično dodaju kao instaliranje iz službene trgovine dodataka ili preuzimanjem iz različitih izvora. Primjeri popularnih plug-in-ova uključuju Adobe Flash Player, AdBlock Plus , E-Dnevnik plus.

- **Koji su koraci u radu preglednika nakon upisa URL-a?**

Nakon upisa koristi naredbu ping da provjeri postojanje URL-a,ako je odaziv ispravan kreće učitavanje i prikazivanje web stranice korisniku.

- **Skicirajte shematski prikaz preglednika**

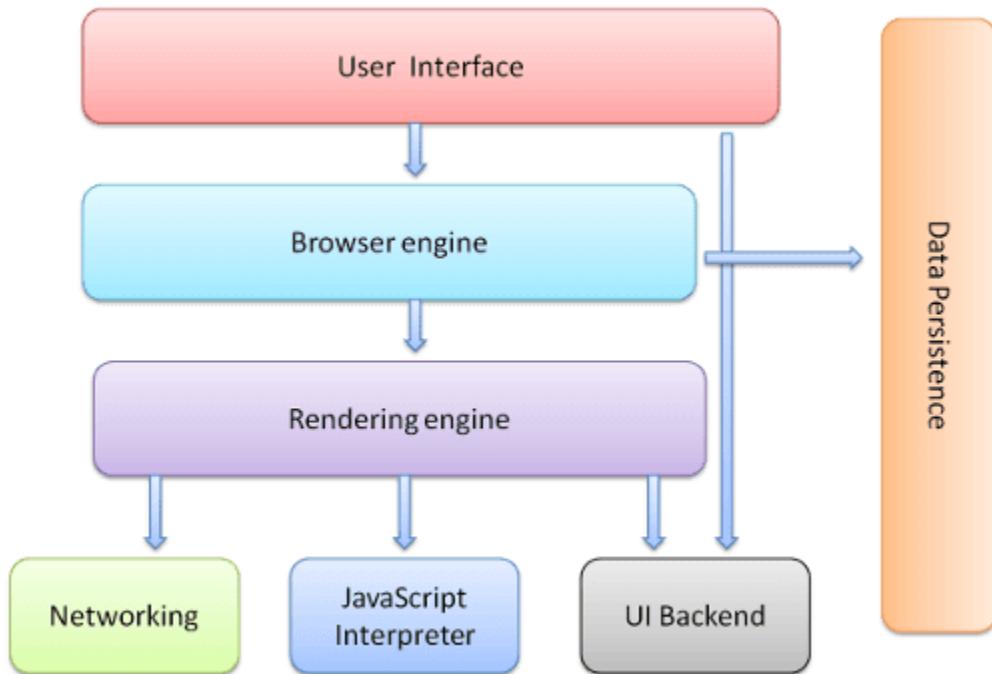

Figure 1: Browser components

- **Što je cross browser testing i zašto je važno?**

Cross browser testing je praksa provjere funkcioniranja veb aplikacija na različitim kombinacijama preglednika, sustava i uređaja. Važno je jer osigurava jednako pozitivno korisničko iskustvo na svim platformama.

2. WEB Pretraživači

- **Objasnite općenito kako rade tražilice.**

Web tražilice rade tako da analiziraju uneseni pojam ili izraz i uspoređuju ga s većom količinom informacija dostupnih na internetu. Nakon analize, korisniku prikazuju rezultate pretraživanja koji se smatraju najrelevantnijima za traženi pojam. Ti rezultati obično uključuju web stranice koje sadrže relevantne informacije, ali mogu uključivati i druge vrste sadržaja kao što su slike ili videozapisi.

YouTubeov algoritam za pretraživanje funkcioniра na sljedeći način:

Algoritam analizira upisane pojmove, uspoređuje ih s dostupnim sadržajem i prikazuje korisnicima najrelevantnije videozapise. Koristi faktore poput angažmana, kvalitete sadržaja i korisničke povijesti da odredi koje videa će biti najzanimljivija za pojedinog korisnika. Cilj je pronaći sadržaj koji će korisnicima najbolje doprinijeti, a ne samo najpopularniji ili najnoviji.

- **Objasnite zašto je važno znati kako rade web pretraživači.**

Kako bi imali najbolju strategiju kod kreiranja naše web stranice. Ako znamo kako rade web pretraživači možemo napraviti onaku web stranicu kako bi pretraživači primarno prikazivali našu stranicu.

- **Na koje se načine ostvaruje upotrebljivost tražilice?**

Upotrebljivost web tražilica se ostvaruje kroz kontinuirano unapređenje algoritma i poboljšanje korisničkog iskustva. Tražilice nude intuitivna sučelja, personalizirane rezultate i funkcionalnosti poput filtara i sortiranja, omogućavajući korisnicima brži i efikasniji pristup relevantnim informacijama.

- **Što podrazumijeva personalizacija tražilica?**

Personalizacija web tražilica podrazumijeva prilagođavanje rezultata pojedinim korisnicima temeljem njihovih prethodnih potraživanja i preferencija. To znači da tražilice prikazuju korisnicima sadržaj koji je baziran na njihovoj povijesti pretraživanja, klikovima i drugim aktivnostima na platformi(cookies).

- **Objasnite SEO(Kako funkcioniра i zašto je važno)?**

SEO (Search Engine Optimization) je vrsta online marketinške strategije koja cilja povećanje broja posjetitelja i potencijalnih klijenata na web-stranici putem optimizacije za pretraživače. Google ima oko 100 različitih "faktora rangiranja" koji koristi za procjenu veb-stranice, uključujući broj riječi na stranici, starost stranice, linkove iz vjerodostojnjih izvora i vrijeme boravka posjetitelja. Optimizacija sadržaja oko često postavljenih pitanja korisnika može značajno povećati vidljivost stranice u pretraživanju. Za bolji SEO stranica bi trebala raditi na različitim uređajima(računalo, mobitel, tablet)

